

● — pointa

16-03-20

veronika pekárková

16-03-20

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ **pointa**

Veronika Pekárková
16-03-20 – e-kniha
Copyright © Pointa Publishing s.r.o., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

DĚKUJI

člověku, který stál u zrodu tohoto příběhu – ještě jako povídky do literární soutěže. Má češtinářka paní Iveta Letochová ve mě věřila od samého začátku a dala mi první impuls k napsání knížky. Právě jí vděčím i za název. Původně se tak měla jmenovat jen soutěžní povídka, ale z úcty k paní učitelce jsem ho dala i této knížce.

SPECIÁLNÍ PODĚKOVÁNÍ PATŘÍ

Evě Texlové, Ing. Petře Hampapové, Pavlovi Vlasákovi, Anděle Vlasákové, Karlovi Vlasákovi, Vojtěchu Horkému, Světlaně Drozdové a rodině Holíkových.

DĚKUJI

svému redaktorovi. Pan Marek Smitka nejenže se upsal k práci na mé knížce, ale udělal pro mě mnohem víc. Jako první si mé práce všimnul na Pointě, jako první mě obrovskou měrou podpořil, a co je vůbec nejlepší, složil komplimenty mé knížce a mému psaní. Když se zamyslíte nad tím, kolik rukopisů už musel přečíst, je to naprosto šílené.

DĚKUJI

své rodině a přátelům. Rodiče, babička, teta, Gabbi, Tonda a Terez mě neustále podporovali. Moje nejmilejší Emmička a Zuzanka. Kikuška mě zachraňovala u schůzek a obětovala se ke spoluúčasti na autorském čtení. Kéž bych měla více prostoru; nejradši bych vás tu vyjmenovala všechny.

DĚKUJI

týmu Pointy. Paní Veronika Mahdalová a pan Jack Coling snášeli mé každodenní e-maily s prosbami o radu a pomoc a ani jednou mi nedali košem. Nikdy jsem nepoznala tak ochotné a laskavé lidi.

DĚKUJI

svému grafikovi. Pan Jakub Kuthan pro mě do smrti zůstane na odborné úrovni jaderných fyziků, protože jsem během našich rozhovorů obvykle vůbec nevěděla, o čem mluví. Já vím, co je počítačová myš, on zvládá všechny ty ostatní čáryfuky s grafikou. Jeho vtípky byly nejlepší. Nikdy nezapomenu na vyděračský dopis a plakát „Chci tvoje prachy“.

DĚKUJI

kavárně Káva na Knopp. Pan Marek Knopp mi zapůjčil tu nejlepší kavárnu na světě pro mé první autorské čtení. Pokud se někdy ocitnete ve Znojmě, rozhodně se tam zastavte na cappuccino a tiramisu. Nic lepšího pít a jíst nebudete. A taky je dost pravděpodobné, že mě tam potkáte.

DĚKUJI

všem, kteří mou knížku podpořili v crowdfundingu a přivedli ji tak k životu. Ačkoliv vás zmiňuji na posledním místě, nejsem vám vděčná o nic méně.

16-03-20 PATŘÍ VÁM VŠEM

VĚNOVÁNO ANIČCE

PRVNÍ KAPITOLA

Vchodové dveře se s dutým prásknutím zavřely a bez špetky soucitu zatarasily cestu horoucí výhni z ulice, která se lačně sápara po klimatizovaném vzduchu uvnitř domu. Prosklenou výplň sem dopadaly sluneční paprsky pokroucené strukturou matného skla a osvětlovaly smítka prachu, která se doteď skrývala pod rouškou neviditelnosti. Jejich pohyb zdál rozvolněnější než obvykle. V tomhle horku se jim nechtělo ani poletovat ve zběsilých kruzích, jak to obvykle v průvanu dělávaly.

Dvěma zkušenými pohyby jsem skopla ošuntělé červené tenisky do oprýskaného rohu chodby a s batohem stále přehozeným přes rameno se doploužila do kuchyně. Připadalo mi, že po dnešním těžkém dni už mám sílu tak akorát na to, abych padla do postele. Pak mě ale přes nos praštila výrazná vůně, která mi kvůli vyčerpání do té chvíle unikala. Rozezpívala mé chuťové buňky a odněkud z mého těla vytáhla skryté zásoby energie.

„Mamma mia, ha un profumo meraviglioso!“ zhodnotila jsem místo pozdravu aroma linoucí se z kuchyně. Zpoza špinavého kuchyňského pultu se na mě široce usmála máma. Pohupovala se do rytmu své oblíbené gospelové písně a oslavovala Boha spolu s ní.

Odložila jsem si batoh na barovou židli a políbila mámu na tvář. Ze starého dřevěného věšáku opřeného o bok lednice, protože stařeček už nedokázal stát bez pomoci, jsem si vzala kuchyňskou zástěru a pak už bez dalších okolků zapojila ruce k dílu. Na jídelním stole čekala na nakrájení hromádka černých oliv. Vypadaly tak výborně, že mi bylo líto prohnat jejich malými tělíčky nůž a rozdělit je vedví.

„Grazie!“ odpověděla se zpožděním Mackenzie, když píseň dohrála. Neubránila jsem se a nahlédla jí přes rameno do pánve na plotně. Bublající rajčatová omáčka připomínající doruda rozžhavenou sopečnou lávu mi zacukala koutky úst a její neodolatelná vůně mě obalila jako hřejivá deka za zimních večerů.

Kdyby tedy nějaké zimní večery existovaly.

„Nastrouhej prosím parmazán,“ požádala mě máma.

„Já se postarám o bagetu.“

Pomyslela jsem na to, že to je poslední domácí bylinková bageta mé mámy, jakou kdy pozřu. Přepadlo mě náhlé nutkání nacpat se jí do zásoby, jako bych si její chuť v ústech a příjemný pocit v žaludku mohla později dávkovat a prožít znovu.

Veškeré potraviny, od mouky přes ovoce až ke sladkostem, byly vyráběné synteticky. Na světě už nežil nikdo, kdo někdy ochutnal organicky vypěstované jídlo. A i kdyby to nakrásně někdo chtěl zkusit, pěstování se přísně trestalo. Spotřebovávalo totiž vodu, které byl na Zemi zoufalý nedostatek.

Jelikož jsme většinu orné půdy zastavěli továrnami, zemědělský průmysl ztratil smysl a postupně prostě zanikl. Jeho místo zaplnil výzkum na výrobu potravin. Konec pěstování znamenal životadárné kubíky navíc, ale přesto byla většina vody také vyrobená uměle. Ta přírodní byla už dávno a nenávratně znečištěná.

Voda se sice vracela v podobě srážek, ale proces jejího opětovného shromažďování ze země a upravování na pitnou trval příliš dlouho. Půda byla nasycená chemickými odpady, které se v minulosti používaly na postřik rostlin. Stále ještě bylo potřeba ukládat radioaktivní odpad, toho bylo dokonce pořád víc a víc. Voda z okolí jeho úložišť se pro jistotu nezpracovávala vůbec. Lidé byli značně skeptičtí ohledně schopnosti svých předků nebezpečný odpad spolehlivě zapečetit. Nebylo se čemu divit.

Vždyť to byli právě oni, kdo nás svým chováním dostali do dnešní situace.

Těch pár litrů, které už byly přece jen použitelné, pro všechny lidi na světě stejně zdaleka nestačilo, a tak byla drtivá většina vody produkována průmyslově. I přesto, že jsme přišli na poměrně rychlý a levný způsob, jak vodu vyrobit, platila ohledně její spotřeby a užívání přísná pravidla.

Co se jídla týče, v životě jsem neměla nic přírodního, takže nemám srovnání. Můžu jen říct, že zelenina ze zkumavky nechutnala nijak špatně. Její chuť byla dotažená k dokonalosti. Ostatně výroba jídla byla oborem, ve kterém mizelo nejvíc státních peněz. Kromě vesmírných misí samozřejmě.

Pracovaly jsme s Mackenzie zády k sobě, mlčky. Ani jedna nechtěla otevřít téma, které nad námi viselo jako dusivý oblak prachu a už několik nocí nám nedovolovalo usnout. Úzkost nás svírala o to víc, že jsme v naší kuchyni připravovaly večeři naposledy. Čekala nás už jen cesta do centra HomeSpace, kde budeme trávit svých posledních čtrnáct dní na Zemi.

Ačkoliv byl náš odchod z domova už tak blízko a obě nás tížily obavy, našlapovaly jsme kolem jejich zdroje po špičkách jako kolem nějakého monstrózního zvířete, které se nesmí probudit.

Za účelem zaplnit ticho, které by nás jinak udusilo, se zvuky kuchyňského náčiní ozývaly hlasitěji, než bylo zapotřebí. Jejich hudební linku doplňovalo monotónní hučení předeřhřivané trouby, bublání rajčatové hmoty v pánvi a rytmické cvakání nože o dřevo.

Když mi pod konečky prstů zmizel i poslední kousek parmazánu, ostrými hranami struhadla si nechal rozervat dosud pevně pospojované atomy a vynořil se z nich v podobě rozsápaných tenkých nitek, na mámin pokyn jsem zkontrolovala pánev za sebou a po uspokojivém pokývnutí hlavou ji odstavila z plotny, aby omáčka došla. Akorát včas, abych mámě uvolnila místo a ona mohla strčit do trouby domácí bagetu.

Zatímco pečivo chytalo bronz a nechávalo si propéct kůrčičku, pustily jsme se do úklidu.

Společně jsme prostor přivedly do původního stavu mnohem rychleji, než by se to kdy povedlo jen jedné z nás.

Mackenzie si očistila ruce do kuchyňské zástěry a odhrnula si z čela pramínek vlasů tak hustě kudrnatých, že se daly stěží rozeznat od drátěnky na nádobí povalující se ve dřezu. Nad levým obočím jí v oceánu drobnoukých vrásek ulpěl lísteček bazalky. Stoupla si vedle mě a opřela se lokty o kuchyňskou linku. Něžně mě pohladila po tváři.

V tmavých očích barvy hořké čokolády zářila světélka vášně. Objevovala se jí tam, když se ponořila do činnosti, kterou bezmezně milovala. Ať už vaření či vesmírné mise, její koníček ji vždy absolutně pohltil.

Z nějakého důvodu jsem měla problém podívat se jí do očí. Zrak jsem měla skloněný ke svým rukám a soustředila se na čištění struhadla.

Když mi Mackenzie po chvílce jemně přejela rukou po tváři a zvedla bradu k sobě, oči se mi přichytily na tom lístku bazalky, který na její tmavé pleti působil tak nepatřičně. Musel si tam připadat jako vetřelec. Stejně, jako si za několik dnů budu připadat i já v té nekonečné vesmírné hloubce, od které mě bude dělit jen pár centimetrů plechu kosmické lodi. Ta představa mě děsila tolik, že vyvolala onen pověstný mráz, který mi vzápětí prosvištěl po zádech.

Mackenzie začalo být po chvíli divné, že hypnotizuju bod na jejím čele, jako bych na ni mířila laserem odstřelovací pušky. Lehce se zamračila, až se jí na kořeni nosu vytvořila hluboká vráska, a čelo si otřela. Můj smysl pro pořádek rázem nalezl pokoje a osvobodil mé oči od pomyslných pout.

„Jak bylo ve škole?“ prořízla bublinu ticha a ve mně jako by praskla nějaká přespříliš napnutá struna. Oči mi začaly plnit slzy, ale než mohly přetéct a prorazit si nepříjemně slané cestičky po mých tvářích a vyvolat ještě nepříjemnější otázky, na které jsem nechtěla odpovídat, stačila jsem vytlačit z hrdla přidušenou odpověď.

„Fajn. Olivia mi přinesla náramek pro štěstí jako dárek na rozloučenou,“ ukázala jsem Mackenzie zápěstí obepnuté droboučným řetízkem. „Prý abychom na sebe nezapomněly, než se znovu uvidíme.“

Její gesto mě potěšilo, ale zároveň mi v ústech vyvolalo hořkou pachut'. Nesnášela jsem projevy sentimentu. Akorát mi připomínaly mou ztrátu a danou věc nijak neulehčovaly. Loď mé kamarádky měla odlétat až za několik měsíců. Do té doby jsem se musela obejít bez ní. Ačkoliv byly cesty v kosmu bezpečnější než kdykoliv v minulosti, nic mi nedokázalo zaručit, že se na Marsu znovu uvidíme. Nemělo cenu vytvářet si naděje, které se mohly kdykoliv zbořit jako domeček z karet. Pravda ovšem byla, že tohle nebyla hlavní událost dne. V mysli mi mnohem palčivěji utkvěla úplně jiná scéna.

Ačkoliv to nebylo poprvé, co se mě postavení mé mámy v projektu LeaveForLife přímo dotklo, dneska šlo o jednoznačně nejagresivnější útok. Nejspíš právě to, že jsem byla ve škole naposledy, konečně všem dodalo odvalu. Spolužáci, kteří mě už tak neměli zrovna v oblíbě, mi dnes s rozmachem vrazili verbální nůž přímo do srdce a s nově nabytou

kuráží jím ještě párkrát zakroužili. Dali si záležet, aby mě to bolelo co nejvíc. Stalo se to během obědové pauzy, kdy se všichni vyhrnou na školní dvůr natěsnaní v tak těsném chumlu, že na okamžik tvoří tělo jediného obrovského tvora. Hladového, nezastavitelného a nemilosrdně porážejícího vše, co mu stojí v cestě.

Když se ten shluk zase rozpadne na jednotlivé lidské organismy, nejžádanější místa jsou okamžitě obsazena elitou, zdánlivě nedosažitelnými bohy, jejichž moc ale nesažá dál než za hranice školního pozemku.

My s Olivíi jsme si sedly k jednomu z posledních volných stolů ukrytému pod korunou usychajícího stromu. Jelikož se to místo nacházelo stranou od centra veškerého dění, nikdo mu nevěnoval péči a dřevěná sedací souprava se pomalu rozpadala stejně jako strom, tyčící se nad ní.

Ukryté v chabém stínu staříčkého listnáče jsme se zakously do školní parodie na výživný oběd. Abychom nemusely vnímat její chuť, pustily jsme se do rozhovoru, který měl být na dlouhé měsíce poslední. Ačkoliv jsme zvolily zcela nedůležité a nepodstatné téma, nakonec jsme se do něj nakonec ponořily natolik, že nám naprosto unikl Cato a jeho smečka plížící se k nám jako hyeny k mršině. V tupých obličejích se jim odrážela nevole, tak zřetelně namířená proti mně, že se rozhodně nedala zaměnit za důsledek dnešního menu.

„Hej, Caston!“ křikl na mě Cato a doběhl poslední metry, které nás od sebe dělily. Jeho kamarádi mu byli v patách. Ačkoliv měl každý z nich špatnou pověst i sám o sobě, jeden bez druhého nedali ani ránu. Doslova. Svým způsobem ty věčně vysmáté stepní mrchožrouty připomínali. Vzájemně si dodávali odvahy k útokům na slabší zvířata, ale jakmile jeden druhému také nekryli záda, nikdy se k ničemu neodhodlali.

Celé mé tělo se okamžitě napjalo. Od hlavy k patě mě zalil studený pot a konečky prstů se rozbrnely činností rozechvělých nervů. Ve spáncích jsem zřetelně cítila pulzující krev, která mě nabudila k sebeobraně.

Kdybyste se v podobných situacích ocitali každodenně, vaše tělo by si na ně vybuchovalo reflex. Tak jako to mé. Stačila jediná urážka nebo nepatrné gesto a já byla připravená se za sebe rvát. Máma mě odmalička upozorňovala na to, že to v životě nebudu mít jednoduché. Rasismus ze světa nikdy nezmizel a stejně tak ani útoky na samotné ženy. Musela jsem se naučit postarat se o sebe. Nikdo jiný to za mě neudělá.

A tak jsem se velice pomalu vysoukala zpoza stolu, abych svého spolužáka ještě víc vydráždila, a pohlédla mu do tmavých, prázdných očí. Po bouřích svalů na pažích se mu táhla tetování a ve výstříhu tílka byl vidět

znak gangu, ke kterému patřil. Bylo mi ho líto. Vydobýt si respekt mezi jeho členy nebylo snadné, ale ještě o mnoho těžší bylo si ho udržet. Cato si musel neustále připadat, jako by sprintoval na místě.

„Ano, Cato?“ oslovila jsem ho klidně.

Cato byl člověk, který k uplatnění své moci využíval strach, a takoví lidé se cítí nejvíce ohrožení, pokud jejich oběti strach neprojevují. Nejen že je to vyvede z míry, ale pokud navíc ještě zastávají ve skupině tak vysoké postavení jako Cato, ohrožuje to i respekt ze strany ostatních členů. Proto mě nepřekvapilo, když ho můj ležerní tón zbavil poslední špetky přičetnosti, která mu v jeho alkoholem a drogami usmaženém mozku zbývala, a pustil se do mě bez zábran.

„Jak se ti v noci spí, hah? Myslíš si, že jsi něco extra, když odlítáš z týhle díry?“ zakřičel a plivnul mi pod nohy.

„Nejsi nic než špinavá černá svině, Caston. A co tvá matka, hah? Myslíš, že místo pilota dostala kvůli svému talentu? Myslíš, že je lepší než všichni astronauti na světě? Leda hovno! V životě byste se na ten seznam nedostaly, kdyby tvá matka nespala s Cormacem! Je to prostě laciná děv...“

Zbytek už doříct nestačil.

Má pěst prudce vylétla vzhůru a Cato se s tupou ránou skácel k zemi. Nepotřebujete sílu, stačí moment překvapení.

Z nosu a úst mu vytryskla krev, kterou natažený na zádech plival kolem sebe a snažil se jí zbavit. V té ponižující poloze působil jako želva převrácená na krunyř, která se marně pokouší rozkolébat natolik, aby se dokázala vrátit zpátky na nohy.

Jediné, na co jsem při svém zbrklém útoku zapoměla, byli Catovi poskoci. Dřív, než jsem si svou chybu stačila plně uvědomit, se mi čísi ruce obtočily kolem pasu a zvedly mě do vzduchu. Začala jsem se zběsile kroutit, kopat a škrábat nehty. Když se mi podařilo zasáhnout cíl a sevření povolilo, vyskočila jsem na stůl, kde stále ještě čekaly ty politováníhodné kulinářské výtvary, a ujala se slova.

„Tak hele!“ vykřikla jsem, naprosto ponořená do proudu vzteku a adrenalinu, který rozechvíval celé mé tělo. „Nikdo, a už vůbec ne ty, Cato, si nebude brát do huby ani mou mámu, ani mě. Nebyt jí, čtyři tisíce lidí, který na tý lodi za dva týdny budou, by umřeli. A víš co? Ona je nevybírala! Myslíš, že se mi ta selekce líbí? Myslíš, že ji považuju za férovou? Ale nic s ní kurva neudělám. Takže se přestaň chovat jako vypatlaný idiot a smíř se s tím. A jestli se mě ještě někdy dotkneš, skončíš mnohem hůř než dneska, to si pamatuj.“

Až mnohem později mi došla nesmyslnost té výhrůžky. Při cestě starým školním autobusem, při mé úplně poslední cestě školním autobusem, jsem si s hlavou opřenou o poškrábané okénko celou scénu znovu v duchu přehrála. Na rtech se mi objevil křivý úsměšek. Snad poprvé jsem za odlet ze Země byla ráda. Už nikdy neuvídím Cata ani jeho partu. Už nikdy nebudu čelit jejich urážkám.

Ani jeden se totiž na pořadník pasažérů nedostal.

Byla jsem plná k prasknutí, ale stejně jsem si tu třetí misku špaget nedokázala odpusťit. Čekala jsem, až se kolečko na mikrovlnné troubě vrátí k nule, a přitom jeho cestu pečlivě sledovala. Odpočítávala jsem zbývající vteřiny času, který šel aspoň na chvíli pozpátku.

Měla jsem ve zvyku to tak dělat. Pozorovat a čekat. Při troše fantazie jsem se s cinknutím přístroje mohla otočit a spatřit své o dvě minuty mladší já, jak natahuje ruku skrz mé vlastní tělo a zrovna zapíná troubu, aby si o dvě minuty později mohlo spálit prsty o horkou porcelánovou misku. V duchu jsem se pokárala za svou roztržitost a vynadala si, že dcera jedné z nejchytřejších žen světa neví, že se porcelán v mikrovlnce nepříjemně zahřívá. Při druhém pokusu dostat své milované špagety k sobě jsem si vzala na pomoc kuchyňskou chňapku.

Pohodlně jsem se usadila mezi vybledlé polštáře na staré pohovce, překřížila nohy do tureckého sedu a s chutí natočila na vidličku první sousto.

Ten kus nábytku, který v mých vzpomínkách figuroval odjakživa, vypadal staře a omšele dokonce i na máminých fotkách z mládí. Musel sloužit už mnoha generacím. Kdo ví? Možná byl jeho hebký potah kdysi hladký jako kůže novorozence a tisíce záhybů plných nevyčistitelného prachu se na něm objevily až postupem času.

Máma na druhé straně sedačky hypnotizovala monitor pracovního laptopu. Ten přístroj byl pro mě územím, které mi bylo vždycky přísně zapovězeno. Cítila jsem proto k tomu kousku techniky jakousi úctu, jako by v sobě ukrýval odpověď na základní otázku Života, vesmíru a vůbec. Možná tomu tak i bylo, podle toho, jakou cenu pro mámu měl.

Bylo mi jasné, že na něm Mackenzie znovu a znovu studuje podrobnosti nadcházejícího odletu. Utvrzovala se v postupech tisíckrát zažitých simulací a snažila se uklidnit sama sebe. Já jsem jejím schopnostem samozřejmě důvěřovala, ale i tak jedna nenechává část mého já přemýšlela, jestli se na to obrovské černé neznámo vůbec dá nějak připravit.

Loď, která se měla stát naším přechodným domovem, než dorazíme do kolonie programu LeaveForLife na Marsu, mohlo potkat cokoliv.

Mackenzie se však tvářila, jako by nešlo o nic složitějšího, než zajat v sobotu do obchoďáku.

Když firma HomeSpace miliardáře Winstona Cormaca spustila algoritmus losování lidí, kteří měli opustit Zemi, vyvolala tím celosvětovou paniku. Nepokoje a protesty byly na denním pořádku. Lidé se nechtěli smířit s tím, že zrovna oni zůstanou na Zemi. Život si chtěli zachránit všichni. Na celém světě probíhaly neustávající krvavé protesty, demonstrace i atentáty, při nichž umíraly stovky lidí. Kontrolu pořádku ve většině měst převzali ozbrojení vojáci. Pokud se někdo kvůli algoritmu choval agresivně a odmítal spolupracovat, byl bez váhání zastřelen.

Lidé losovací systém jednoduše považovali za nespravedlivý. Podle mě si však zaměňovali pojmy.

Nespravedlivý. Nemilosrdný.

Slyšíte ten rozdíl?

Na světě nebyl férovější systém než právě Cormacův algoritmus. Ignoroval společenské postavení, peníze, náboženství, věk i pohlaví. Jednoduše prolistoval totožnosti všech obyvatel planety a náhodně z nich vybral dvacet čtyři tisíc vyvolených. Vyvolených, kteří bez ohledu na svou minulost získali právo zachránit si život. Jeho moci se nevyhnul nikdo. Zločinci a psychopati měli úplně stejnou šanci jako nevinné děti. Na palubě lodí HS proto nechyběla ani taková zařízení jako věznice či psychiatrické léčebny. Aby se však zcela eliminovala možnost, že se po palubách budou prohánět masoví vrazi, všichni vylosovaní jedinci prošli důkladným psychologickým testem. Ten kromě klasického pohovoru s nejlepšími psychology světa spoléhal na revoluční nanotechnologii. Ta vám do krevního řečiště poslala miniaturní zařízení, které dokázalo doplout až do mozku a vytáhnout z něj informace, o kterých jste ani nevěděli, že je tam máte. To umožnilo stanovit naprosto přesný psychologický profil. Pokud se v něm objevil sebemenší náznak, že byste někdy v budoucnu mohli spáchat vraždu, atentát nebo se zbláznit, navzdory jste zůstali pod dohledem.

Kromě pasažérů tvořila posádku také zvláštní skupina povinných cestujících, která zahrnovala ochranku a různé dozorce, lékaře, kuchaře, majitele některých nezbytných obchodů a v neposlední řadě samozřejmě piloty. Těch bylo celkem dvanáct a tvořili dvě posádky, základní a záložní. Každému z nich pak ještě pomáhala umělá inteligence, která kontrolovala lidské chyby. No, a moje máma, velitelka základní posádky, za ně za všechny odpovídala. Možná vás už napadlo, že každý z těch dvanácti

lidí opouštěl svou rodinu. Dobrovolně se ucházel o místo na velitelském můstku, aby mohl ze Země navždy zmizet a nechat vše za sebou? Nikdo z nich by neodešel, kdyby s sebou nemohl vzít i své nejbližší. Já jsem tedy vstupenku na Mars získala jen díky postavení své mámy. Kdyby ji tady nutně nepotřebovali, zemřela bych na Zemi spolu s ostatními. Připadala jsem si proto nepatřičně. Jako bych své místo obsadila neprávem, jako bych celý svět obelhala. Cormacův algoritmus mě nevybral. Měla jsem pouze to štěstí, že moje máma pilotuje loď.

Zoufale jsem toužila, abych se Mackenzie mohla se svými pocity svěřit, jenže my jsme o našem odletu nemluvily. Kroužily jsme kolem toho tématu jako párek hladových žraloků, ale nikdy se do něj nepustily.

Nikdy jsme neprobraly, jak se cítíme, čeho se bojíme nebo co nám přijde nefér. Já sama jsem o tom začít nedokázala a máma byla poslední dobou trvale přepnutá do vědeckého režimu. Pořád podstupovala nejrůznější testy, fyzické i psychické, a týdny proto zůstávala rozpolcená mezi domovem a výcvikovým střediskem. Když už se objevila doma, myšlenkami stejně zůstávala v centru. Nakonec jsme se dohodly, že bude nejlepší, když se do centra přestěhuje. Aspoň do té doby, než proběhnou nejdůležitější testy.

Ty měly mimo jiné za cíl určit ten nejdokonalejší exemplář lidského druhu, který by loď HS-5 dopravil na povrch rudé planety bezpečně a za všech okolností. Tím člověkem se ukázala být moje máma, vybraná ze stovek astronautů celého světa. Od definitivního svolení bylo její jméno skloňováno s takovými tituly jako první pilotka mise LeaveForLife, první černošská pilotka mise LeaveForLife či první pilot mise LeaveForLife, který se veřejně postavil proti odletu vůdců většiny států světa mimořádnou, tzv. nultou lodí.

Byla jsem na ni neskutečně hrdá, ale zároveň jsem se neubránila trpké pachuti vzteku. Já vím, že to ode mě nebylo fér, ale ona se kvůli všemu tomu výcviku a povinnostem vůbec nezajímala o to, jak se cítím. Ne že bych snad měla nějakou možnost volby. Ale ráda bych jí předala své pocity, vzala tu tíhu strachu a hodila ji na ni jako pytel plný těžkého písku.

Samozřejmě jsem si uvědomovala, jak sobecké to ode mě bylo. Mackenzie před sebou měla nepředstavitelně obtížný úkol a nemohla se starat ještě o mě. Spoléhalo se na to, že pokud se jí budu chtít s něčím svěřit, udělám to bez pobízení.

Jenže já jsem sama od sebe nedokázala začít. Potřebovala jsem její konejšivou pozornost, aby mi vytáhla zátku ze srdce a já z něj ta hniující slova mohla nechat vyplavit ven. Odložila jsem prázdnou misku na konferenční

stolek a dálkovým ovládním přepnula televizi na hlavní zpravodajský kanál. Právě včas, abych zachytila nejdůležitější zprávy. V sousedním státě se znovu konaly protesty proti losování.

Ano, zavedený systém byl krutý a roztrhával rodiny, ale museli jsme si přiznat, že nic jiného jsme neměli. Protestovat dokázal každý, ale s lepším řešením nepřišel nikdo.

Cormacův algoritmus, jak se revoluční počítačový program jmenoval, fungoval na jednoduchém principu. Vzal profily všech lidí se státním občanstvím (lidé, kteří jich měli víc, v něm byli registrovaní jen pod jedním) a automaticky je zařadil do slosování. Jakkmile byla data shromážděna, firma HomeSpace program spustila. V živém vysílání pak během několika minut vylosovala dvacet čtyři tisíce lidí, kteří měli v jedné z šesti misí HS odletět na Mars.

Jeho největší výhoda však byla i jeho největší slabinou. Jelikož program obsahoval pouze jména a k nim přiřazená rodná čísla, nijak nezohledňoval věk ani rodinné vazby. Výsledkem bylo, že své místo na palubě dostávaly malé děti, o které se neměl kdo postarat, anebo naopak rodiče, kteří byli nuceni nechat své děti zemřít.

Aby nedocházelo k přeprodávání nebo falšování, každý vylosovaný pasažér se bezprostředně po selekci dostavil na nejbližší úřad, kde byl označen speciálním tetováním. To bylo natolik jedinečné, že se nedalo napodobit. Těsně před nástupem do lodi se pak mělo spárovat se seznamem pasažérů.

Nedokázala jsem si představit pocit matky, která byla doslova přinucená zachránit si život na úkor svého vlastního dítěte. To popíralo ty nezákladnější přírodní zákony.

Na druhou stranu jsem chápala nezbytnost takového kroku. Byla to jediná možnost, jak nastolit spravedlnost.

O té ale nikdo nikdy netvrdil, že je milosrdná. Byla to cena, kterou jsme museli zaplatit, abychom zajistili přežití svého vlastního druhu.

Záběry rozzuřených demonstrantů v televizi nakonec nahradil pohled na neznámějšího muže planety. Člověka, který obětoval své svědomí a vymyslel program, jenž během chvíle odsoudil miliardy lidí k smrti.

„... multimiliardář Winston Cormac potvrdil, že bude přítomen u nočního vzletu páté lodi společnosti HomeSpace, kterou tento pětaticetiletý vynálezce vlastní. Na cestu se vydají další čtyři tisíce lidí, kteří s využitím Hohmannovy elipsy za devět měsíců rozšíří řady stálých obyvatelů kolonie First Town na Marsu. Loď odstartuje pod vedením známé astrofyzikky doktorky Mackenzie Caston...“

Na obrazovce se teď střídaly starší záběry doplněné o aktuální komentář moderátorky.

Fotka Winstona Cormaca, tmavého muže s vlasy zapletenými do krátkých tlustých dredů, který v luxusním bílém obleku pózuje před budovou HomeSpace. Připomínka vzletu rakety HS-4, identicky podobné té naší, jen s jinými osudy na palubě.

Moje máma v pilotní kombinéze vesmírného střediska, jak tiskne ruku jejímu samotnému zakladateli.

Reportáž pokračovala zmínkou o prezidentech zemí, kteří umírající planetu Zemi již dávno opustili během takzvané nulté mise. Zbabělci. Krysy. Živě jsem si pamatovala na obrovskou vlnu nepokojů, kterou jejich čin vyvolal.

Jako na zavolanou se na obrazovce objevil snad nejslavnější záznam z jejich odletu, kdy se státníci vzájemně drží za ruce a nechávají se vyprovázet k nástupní plošině, zatímco je bombardují salvy shnilé zeleniny a zkažených vajec od shromážděných protestantů. Rozhořčeně jsem zakroutila hlavou.

„Řekni mi, jak jim to mohlo projít?“ prorazila jsem dosavadní ticho v místnosti. Nejspíš rázněji, než jsem si chtěla, protože sebou Mackenzie úlekem trhla. Bez varování jsem ji vyrvala ze světa čísel a letových postupů, které její pozornost poutaly slabou září monitoru, a ona teď pár vteřin očima dezorientovaně tápala kolem sebe ve snaze zjistit, kde se vlastně nachází a kdo je ta mladičká kopie jí samé sedící na druhé straně pohovky. Vzpětí však zaklapla laptop a začala se mi věnovat.

„Víš, Eddie, lidská přirozenost se nejvíce projevuje v mezních situacích, jako jsou tyto.“

Chytala jsem se jejích slov jako tonoucí stébel trav, dychtivá po jakémkoliv rozumném odůvodnění, proč většina prezidentů a prezidentek prostě zdrhla. Byla jsem odhodlaná dát jim šanci na obhajobu. Hlavou mi však bleskla myšlenka, že situace jako ta naše byla naprosto jedinečná. Nevěděla jsem o ničem, co bych k ní mohla přirovnat. Nestává se dvakrát za život, že se stěhujete na jinou planetu.

„Když jde člověku o život,“ pokračovala Mackenzie, „chová se úplně jinak než za běžných okolností. Strach ho donutí k věcem, jaké by ho za běžných okolností nenapadly, jen aby si zajistil přežití. Rozhodně jejich čin neomlouvám, to přece víš, ale sama se snažím najít racionální a akceptovatelný důvod jejich útěku a tohle je jediné vysvětlení, které mám. Že jednoduše podlehli instinktům.“

„Zvláštní, že královnu Velké Británie ty instinkty z trůnu nezvedly. Rozhodla se zůstat na Zemi a zemřít se svými poddanými. Neříkám, že taková oběť byla nutná, ale podle mě se lidé jako ona při nástupu do funkce zavázali svůj lid chránit a stát za ním v jakékoliv situaci. Ani kapitán potápějící se lodi neskáče do záchranného člunu jako první, ale naopak čeká, až se dostanou do bezpečí všichni pasažéři, za které nese zodpovědnost. Pokud není jiná možnost, neváhá se potopit se svou lodí. Zdaleka nejvíc mi však trhá nervy, jak tihle vůdci svůj útěk vysvětlili. Že nás na Marsu budou očekávat? Že je jejich povinností stát na počátku nového lidského věku? Pitomost! Jen se báli nechat se pomalu upéct zažíva nebo umřít žízni, až přestane stačit i synteticky vyrobená voda.“

Na druhou stranu, kdo by se tak strašného konce nebál? Měli z něj hrůzu všichni, kteří nebyli na seznamu. Já jsem na něm byla. Máma věděla, že si nespravedlnost té kritiky uvědomuju, a tak se k ní nevyjadřovala. Nechala mě si svou frustraci vybit.

Po chvílce ticha jsem rozhovor znovu rozproudila k životu. Toužila jsem po informacích z mámina dětství, ale z nějakého důvodu jsem se nikdy nezeptala. Vědomí posledního večera stráveného u nás doma mi však odstranilo z cesty veškeré zábrany. Jedinečnost každého okamžiku nabývala na intenzitě. Za pouhých pár měsíců budeme obklopeni rudým pískem a zcela nehostinnou krajinou, odkázáni na život v uzavřeném prostoru. Už nikdy mě na tváři nepolechtá vítr, už nikdy nevyjdu ven jen tak, kdykoliv budu chtít.

„Jaké to bylo, když jsi byla malá? Změnila se Země od té doby hodně?“ zeptala jsem se.

Z hodin historie jsem věděla, že první závažné problémy nastaly teprve před několika stovkami let. Ve 21. století kupříkladu vyhořela v podstatě celá Austrálie. Požár připravil o život statisíce lidí, zcela vyhubil desítky živočišných druhů a z krajiny udělal neobyvatelnou pouštinu. Oheň jen trochu urychlil to, co stejně muselo přijít. O něco později došlo v důsledku tání ledovců k nárůstu hladin oceánů, což proměnilo nejmenší kontinent světa v zanedbatelný nehostinný ostrov.

„To je těžké říct,“ odpověděla upřímně máma. „Změny jsou postupné, a tak nejdou časově ohraničit. Stoprocentně vím, že už před mým narozením nikdo nežil u rovníku. Jak víš, panují tam takové teploty, při kterých to prostě není možné.“

Výroba vody se pořád zdokonalovala, to se ostatně děje dodnes. Myslím, že nejzávažnější událostí mého života byl projekt pana Cormaca.

Za deset let jsme zvládli neuvěřitelné množství práce. Jsem hrdá, že jsem toho součástí.“

„Jedla jsi někdy maso?“ položila jsem další otázku. Dnes už pro nás bylo nepředstavitelné, že dějiny zahrnovaly období, kdy lidé i dvakrát denně holdovali požívání mrtvol a pulty obchodů se prohýbaly pod nejrůznějšími masnými výrobky.

Máma rázně zavrtěla hlavou. „Ne. Povinný přechod na vegetariánskou stravu proběhl na přelomu 21. a 22. století, kdy se produkce i poptávka po živočišných produktech už nedala zvládnout. Nahradily je luštěniny, zelenina, ovoce. Všechno, co lidé přirozeně získávali od zvířat, jako vajčka nebo máslo, se vyrábělo už jen uměle. Dalo by se tedy říct, že jsme vlastně přišli jen o maso. Tak radikální změna stravování měla na lidi téměř okamžitý účinek – například vymizely nemoci spojené s vysokým cholesterolem.“

Nedokázala jsem si představit, jaké to asi muselo být. Konzumace masa. Jen ta samotná myšlenka mi přišla zvrácená. Podle čeho lidé určovali, která zvířata budou a nebudou jíst? Předpokládám, že své domácí mazlíčky si k obědu nedávali.

„Už máš sbaleno?“ převzala výzvědnou štafetu máma s tváří znovu obrácenou do světa jedniček a nul.

„Ještě ne,“ zavrtěla jsem hlavou. Nevěděla jsem, co bych si s sebou vlastně měla vzít. Povinné nebylo nic, takže jsem tím pádem na Mars mohla vláčet klidně jen zbytečnosti. Upomínkové předměty na domov, který jsme zradili, zničili a opustili. „Nějak nevím,“ přiznala jsem. „Nic odsud tam nepatří. Vzít si oblíbené knihy by znamenalo číst o světě plném zelených stromů a průzračných moří, o cestování, zatímco já budu obklopená kovem, plastem a hučením vzduchových filtrů. Já vážně nevím... Tebe to ani trošku neděsí?“ Konečně jsem vyslovila tu otázku, která mě, jak jsem si rázem uvědomila, tížila úplně nejvíc.

Máma neustále působila, jako by pro ni náš odlet nebyl ničím jiným než jednou z tolikrát podstoupených simulací. Zatímco v duchu stále dokola přistávala na povrchu rudé planety, já zůstávala zaseklá na Zemi a nedokázala své myšlenky oprostít od věcí, které tu po sobě zanechám. Jednoduše se ode mě očekávalo, že s chutí skočím do černé propasti, kde je údajně natažená záchranná síť, o jejíž existenci bych hlavně neměla ani instinktivně pochybovat.

„Jistěže mě to děsí, Eddie,“ odpověděla bez váhání Mackenzie. „Děsí mě, že tě беру na místo, o kterém nevím, co od něj očekávat. Bojím se

také o lidi, co tu zůstanou. Jistě víš, že je nečeká hezká smrt...“ Odmlčela se. „Vezmi si něco, bez čeho nemůžeš být,“ poradila mi nakonec. „Věc, která je ti nejdražší. Já mám v tomhle rozhodování výhodu, protože mým nejdražším pokladem jsi ty a v podstatě už tě mám na palubě. Myslím ale, že bys později litovala, kdybys neměla nic, co by ti Zemi připomínalo.“

Mackenzie měla pravdu. Byla by hloupost odejít jen tak. Sesbírala jsem tedy odvahu a vyběhla schody do svého pokoje, už několik dní chaoticky neuklizeného. S blížícím se odletem pro mě domácí pořádek ztratil smysl. Po zítřku měl celý náš dům stejně připadnout cizí rodině. Mé věci tak navážou vztah s někým jiným. Můj pokoj se stane fragmentem další osobnosti.

Ve skutečnosti jsem úplně přesně nevěděla, co se s mými věcmi stane. Nejpravděpodobnější bylo, že je odsud patriční agentura prostě vyklidí. Ráda jsem si však představovala, že tu všechny nechají a rozhodnutí, jak s nimi naložit, zůstane na nových obyvatelích.

Pozorně jsem se po svém pokoji rozhlédla ve snaze najít tu jednu věc, kterou bych si odsud mohla odnést. Ukázalo se, že to není zase tak snadný výběr. Dokonce jsem znovu začala uvažovat o tom, že si nevezmu nic. Třeba bych tu tak uzamkla kousek své duše, napadlo mě. Ten, kdo tu bude spát, by pak ze všech těch střípků mohl poskládat miniaturní obraz osoby, která tu celý život žila.

Nakonec jsem se zoufale sesula na hromadu vytahaného oblečení a schovala obličej do dlaní. Zmocnila se mě vlna vzteku. Byť nezbytná, celá tahle situace byla genocida. Genocida zabalená do blyštivého papíru kolektivní oběti ve prospěch záchrany lidského druhu a převázaná mašlí lítostivé skutečnosti, že přece nikdo rozumný nemohl očekávat, že by se podařilo evakuovat celou planetu.

Kdyby ale náhodou lidstvo chtělo přijmout svůj osud jako nevyhnutelnou oběť budoucímu pokroku s klidem, veškerá pokora by stejně zmizela ve chvíli, kdy si pár nejvlivnějších lidí světa ukořistilo první transportní raketu pro sebe a za ohromujícího poprasku odlétlo vstříc novému začátku.

Vlastně bylo s podivem, že sám Winston Cormac tu ještě zůstal a ne následoval jejich příkladu.

Že by měl v sobě přece jen kousek svědomí?

O tom jsem pochybovala. Pokud ještě neodletěl, jednoduše k tomu musel mít důvod. Jinak by tu už dávno nebyl.

Za okny již dávno panovala tma, ale ulice zůstávaly rozpálené. Máma mi vyprávěla, jak si dřív lidé na noc otevírali okna, aby do místností